

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА**

Факультет туризму

Кафедра туризмознавства і краєзнавства

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Екскурсологія

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Освітня програма	<u>«Туризмознавство»</u>
Спеціальність	<u>242 «Туризм і рекреація»</u>
Галузь знань	<u>24 «Сфера обслуговування»</u>

Затверджено на засіданні кафедри
туризмознавства і краєзнавства
Протокол № 1 від “28” серпня 2024 р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Анотація до навчальної дисципліни
3. Мета та цілі навчальної дисципліни
4. Програмні компетентності та результати навчання
5. Організація навчання
6. Система оцінювання навчальної дисципліни
7. Політика навчальної дисципліни
8. Рекомендована література

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Екскурсологія
Викладач (-і)	Гуменюк Галина Михайлівна, доцент, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри туризмознавства і краєзнавства;
Контактний телефон викладача	+380990233246
Е-mail викладача	halina.gumenik@pnu.edu.ua;
Формат дисципліни	очний/заочний
Обсяг дисципліни	3 кредити ECTS, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pnu.edu.ua/course/subscription/through/url/4707232119ca2e763c84
Консультації	Консультації проводять відповідно до графіку консультацій сайту кафедри. Також можливі он-лайн консультації через Skype, Viber або подібні ресурси
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Курс спрямований на вивчення особливостей розвитку теоретико - методологічних та організаційно - правових засад екскурсійної діяльності, особливостей підприємництва у сфері екскурсійних послуг. Зокрема, технології проектування екскурсійних послуг, методики та техніки проведення екскурсій, особливостей професійної майстерності екскурсуючих, оцінки якості екскурсійних послуг.</p> <p>Предметом вивчення дисципліни є теоретико-методологічні засади екскурсійної справи, методичні, психологічні й педагогічні аспекти організації і здійснення екскурсійної роботи.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	

Мета дисципліни «Екскурсологія» полягає у формуванні системи теоретичних знань про екскурсологію, шляхи її розвитку, формування компетенцій та набуття практичного досвіду у сфері екскурсійної роботи, розробка шляхів розвитку екскурсології.

Основними цілями дисципліни є:

- ознайомлення з основними поняттями та дефініціями екскурсології;
- наукове осмислення екскурсології як феномена світоглядної культури людини;
- забезпечення наукового підходу до практичних форм і методів;
- впровадження екскурсійної діяльності суб'єктами туристичного обслуговування;
- вивчення, узагальнення та впровадження досвіду екскурсійної справи зарубіжних країн;
- необхідність науково-практичного прогнозування шляхів розвитку екскурсійної справи в складовій туристичного продукту.

По завершенні курсу студент повинен:

знати:

- історію екскурсійної справи;
- основні поняття та терміни екскурсійної теорії;
- методiku підготовки екскурсій та її методичне забезпечення;
- техніку проведення екскурсій;
- особливості проведення різних видів екскурсій;
- організацію екскурсійної роботи в туристсько-екскурсійних організаціях;
- професійну майстерність екскурсовода;

вміти

- оперувати основними поняттями з екскурсології;
- проектувати процес обслуговування туристів;
- застосовувати окремі методичні прийоми ведення екскурсії;
- застосовувати техніку ведення екскурсії;
- аналізувати потреби групи екскурсантів і використовувати необхідні форми роботи з ними;
- самостійно підготувати екскурсію і комплект документів до неї;

4. Програмні компетентності та результати навчання

Інтегральна компетентність:

- Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері туризму і рекреації.
- ЗК1. Здатність до організації, планування, прогнозування результатів діяльності.
- ЗК4. Здатність розробляти проекти та управляти ними.
- СК3. Здатність до управління туристичним процесом у публічному секторі, в туристичній дестинації, туристичному підприємстві на різних ієрархічних рівнях.
- СК7. Здатність розробляти та впроваджувати інновації в діяльності суб'єктів туристичного ринку

Програмові результати навчання:

- РН3. Застосовувати сучасні цифрові технології, методи та інструменти дослідницької та інноваційної діяльності для розв'язання складних задач у сфері туризму та рекреації.
- РН9. Розробляти та реалізовувати проекти у сфері туризму та рекреації на засадах економічної, соціальної і екологічної ефективності.
- РН10. Приймати ефективні рішення у сфері туризму та рекреації щодо розв'язання широкого кола проблем, зокрема безпеки і якості туристичного обслуговування.

- РН11. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення професійних проблем, презентації результатів досліджень та проєктів у сфері туризму і рекреації.

5. Організація навчання

Обсяг навчальної дисципліни – 90 год.

Вид заняття	Загальна кількість годин
лекції	10
семінарські заняття / практичні / лабораторні	20
самостійна робота	60

Ознаки курсу

Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Нормативний / вибірковий
2	242 «Туризм і рекреація»	1	Вибіркова (цикл загальної підготовки)

Тематика навчальної дисципліни

Тема	кількість год.		
	лекції	заняття	сам. роб
Тема 1 Теоретико-методологічні засади екскурсійного обслуговування.	2	2	8
Тема 2. Педагогічне забезпечення екскурсійної діяльності.	2	2	8
Тема 3. Психологічні та логічні засади екскурсійної діяльності.	2	2	10
Тема 4. Методичне забезпечення екскурсійної діяльності.	2	4	8
Тема 5. Організаційно-технологічне забезпечення екскурсійної діяльності..	0	4	8
Тема 6. Шляхи вдосконалення екскурсійної методики	0	4	8
Тема 7. Особистість і професійна майстерність екскурсовода	2	2	10
ЗАГ.:	10	20	60

6. Система оцінювання навчальної дисципліни

Загальна система оцінювання курсу	Оцінювання здійснюється за національною та ECTS шкалою на основі 100-бальної системи. (згідно п. 8.3. Види контролю Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника). Загальні 100 балів включають: 50 балів – поточний контроль (практичні заняття) 30 балів – тестовий контроль, контрольна робота 20 балів – контроль самостійної роботи
-----------------------------------	---

	<p>Поточний контроль проводиться на кожному практичному занятті. Він передбачає оцінювання теоретичної підготовки студентів із зазначеної теми (у тому числі, самостійно опрацьованого матеріалу) та виконання практичних завдань. Оцінки, отримані студентами, виставляються у журналах обліку відвідування та успішності академічної групи.</p> <p>Сума балів за роботу на практичних заняттях за семестр складає 50 балів.</p> <p>Загальний бал за виконання письмових робіт – 30 балів, що включає: тестовий контроль 1 – 5 балів; тестовий контроль 2 – 5 балів; 2 контрольні роботи – по 10 балів.</p> <p>Контроль самостійної роботи – 20 балів.</p>
Вимоги до письмової роботи	<p>Письмові роботи у межах навчальної дисципліни (тестовий контроль, контрольні роботи) спрямовані на перевірку й оцінювання рівня як засвоєння студентами навчального матеріалу, так і компетентностей, передбачених ОПП. Складовою системи оцінювання є контрольна робота, організована у вигляді письмових відповідей на проблемні питання. Контрольна робота має узагальнюючий характер з низки вивчених тем і проводиться під час навчального заняття. Виконання контрольної роботи є обов'язковим для всіх студентів.</p>
Практичні заняття	<p>На практичних заняттях шляхом виконання певних відповідно сформульованих завдань забезпечується закріплення теоретичних положень навчальної дисципліни і набуття вмій і навичок їх практичного застосування. Практичне заняття включає проведення контролю компетентностей, постановку загальної проблеми (завдання) викладачем та її обговорення за участю здобувачів вищої освіти, вирішення контрольних завдань, їх перевірку та оцінювання.</p>
Умови допуску до підсумкового контролю	<p>Отримання інтегральних результатів за результатами виконання всіх видів завдань у сумі 25 балів.</p>
7. Політика навчальної дисципліни	
Письмові роботи	<p>Під час виконання письмових робіт здобувач освіти повинен підтвердити свій рівень оволодіння компетентностями, а також дотримуватись Кодексу честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника.</p>
Академічна доброчесність	<p>Політика ректорату спрямована на академічну доброчесність, прозорість та законність діяльності. Задля цього розроблено та впроваджено Положення про запобігання академічному плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності у навчальній та науково-дослідній роботі здобувачів освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, Положення про запобігання академічному плагіату в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника, Кодекс честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника. В університеті академічна доброчесність передбачається за замовчуванням. Це означає, що всі здані роботи є результатом</p>

	розумової праці та творчості здобувача. У випадку здачі роботи іншої особи (повністю або частково), або без належного цитування, завдання буде оцінене в 0 балів (без права перездачі).
Відвідування занять	Усі студенти, незалежно від форми навчання, зобов'язані відвідувати аудиторні заняття і проходити всі форми поточного та підсумкового контролю. Відпрацювання пропущених занять відбувається згідно графіку консультацій викладача з навчальної дисципліни, за винятком поважної причини у студента (документальне підтвердження). Процедури регламентуються Порядком організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника .
Неформальна освіта	Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника . Для визначеної освітньої компоненти процедури передбачають повне зарахування, часткове зарахування або відмову у зарахуванні за результатами неформальної освіти. Компетентності та програмні результати навчання з дисципліни та результатів неформальної освіти можуть бути підтверджені: - програмою курсів, тренінгів, вебінарів тощо; - сертифікатом про практику / стажування тощо; - сертифікатом про проходження тренінгу, семінару, вебінару тощо.
8. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Гуменюк Г.М. Екскурсологія. Навчально-методичний посібник. Івано-Франківськ. 2018. 82с. 2. Екскурсологія : підручник. За заг. ред. доктора юридичних наук, професора, В.О. Негодченка. Київ : Каравела, 2023. 370 с. 3. Кононова Л. Ю. Екскурсія як освідчення і виклик. <i>Мистецтво та освіта</i>. 2021. № 1. С. 58-61. 4. Москаленко М. П., Міронєць Л. П., Вакал А. П., Торяник В. М. Застосування віртуальних екскурсій під час проведення практичних робіт у старшій школі (на прикладі місцевих природних рекреаційних ресурсів). <i>Інноваційна педагогіка</i>. 2021. Вип. 32(2). С. 109-113. 5. Покоłodна М. М., Корнеєва С. Г., Коваленко Д. В. Особливості організації та проведення екскурсій для осіб з обмеженими можливостями. <i>Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Серія : Міжнародні відносини. Економіка. Країнознавство. Туризм</i>. 2019. Вип. 10. С. 209-218. 6. Резніченко І., Пісняк В. Екскурсія як форма інклюзивного туризму для молодших школярів з особливими освітніми потребами. <i>Психолого-педагогічні проблеми сучасної школи</i>. 2020. Вип. 1(2). С. 120-126. 7. Торяник В.М., Хрідочкін А.В., Джинджоян В.В. Екскурсологія. Підручник. Дніпро 2022. 370 с. 	

Гуменюк Г.М., к.пед.наук, доцент кафедри туризмознавства і краєзнавства